วารสาร
สันตยาภิวัฒน์ วัดหนองนกกด
Journal of Santayaphiwat Wat nongnokkod

ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 มกราคม-กุมภาพันธ์ 2569
Vol 4 No.1 (January-February 2026)

Tier 2
Quality Certified by TCI
January 1, 2025 – December 31, 2029

TCI
DataCite FIND, ACCESS, AND REUSE DATA
ISSN: 2985-0436

ฉบับที่ 4 เดือนกรกฎาคม – สิงหาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
ฉบับที่ 5 เดือนกันยายน – ตุลาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
ฉบับที่ 6 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม (เผยแพร่ฉบับเต็มทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

☞ เจ้าของ

วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัดหนองนกกด
เลขที่ 56 วัดหนองนกกด ตำบลไฮหย่อง อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร 47160
Tel: +66935549591 E-mail: journalsantayaphiwat@gmail.com
Facebook: https://www.facebook.com/watpanongnokkod

☞ ที่ปรึกษา

พระครูสันตยาภิวัฒน์
วัดหนองนกกด จังหวัดสกลนคร
เจ้าอธิการพรชัย ขนฺติโก
วัดป่าหนองสนม จังหวัดสกลนคร

☞ บรรณาธิการ

พระครูใบฎีกา บุญเลิศ ปริปุณฺโณ
วัดหนองนกกด จังหวัดสกลนคร

☞ กองบรรณาธิการ

พระครูวุฒิธรรมสาร, ผศ.ดร.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
พระมหาประกาศิต สิริเมโธ, ผศ.ดร.
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์พุทธปัญญาศรีทวารวดี

พระครูวินัยธร เจริญ ทนฺตจิตฺโต, ดร.
คณะศาสนาและปรัชญา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระมหาเกรียงไกร สิริวฑฺฒโน
คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระจักรพัชร์ จกฺกภทฺโท, ดร.
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระบุญฤทธิ์ อภิปุณฺโณ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พระปลัด วสันต์ ธีรวโร, ดร.
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
พระศิวกร ปณฺญาวุฑฺโฒ, ดร.
วิทยาลัยสงฆ์เพชรบุรี มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พระนัสชนะ ส่างช้าง, ดร.
วัดจอมมณี อ.เมือง จ.หนองคาย
พระสุชาติ อาภสฺสโร, ดร.
วัดนครอินทร์ อ.เมือง จ.นนทบุรี
ผศ.ดร.ประภาส แก้วเกตุพงษ์
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ณัฐกิตติ์ สิริวัฒนาทากุล
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ผศ.อภิเดช โยชน์เยื้อน
คณะคุรุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย
ผศ.ศักดิพงษ์ โสภาจร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ผศ.กฤติกา ชนะกุล
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.เกษฎา ผาทอง
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ผศ.ดร.สมพงษ์ พิพัฒน์เอกสกุล
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ
ผศ.ดร.ภูกาญจนกฤษฎ์ ปุลันรัมย์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
ดร.คชา ปราณีตพลกรัง
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน
ว่าที่ร้อยตรีหญิง วาริณี โสภาจร
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน

☞ **ผู้ช่วยกองบรรณาธิการ**

อาจารย์ กิตติพัฒน์ ทาวงศ์ษา
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง
นายวิเชียร เจริญธรรม
สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดสกลนคร
นายศักดิ์สิทธิ์ ผุดผ่อง
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร

☞ **ฝ่ายประสานงานและจัดการ**

วารสารสันตยาภิวัฒน์ วัดหนองนกกด
Tel: +66935549591 E-mail: journalsantayaphiwat@gmail.com
Facebook: https://www.facebook.com/watpanongnokkod

☞ **ฝ่ายกฎหมาย**

ดร.ชัยวิทย์ ฤทธิพิชัยวัฒน์
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

☞ **พิสูจน์อักษร**

สมศักดิ์ พะปะเสน
โรงเรียนพระเทพบัณฑิตวิทยานุสรณ์ จังหวัดหนองคาย

☞ **ออกแบบปก**

นายสุริยาทิศ โพธิ์ประสิทธิ์

นักวิชาการอิสระ

☞ **จัดรูปเล่ม**

ผศ.ดร.เกษฎา ผาทอง

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

☞ **พิมพ์ที่**

ศูนย์เรียนรู้การผลิตและจัดการธุรกิจสิ่งพิมพ์ดิจิตอล มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เลขที่ 1 หมู่ 20 ถนนพหลโยธิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี 13180 โทรศัพท์ 0 2529 0574 7, 0 2909 1633 www.vru.ac.th

สารบัญ

บรรณาธิการ (ก)

บทบรรณาธิการ (ช)

สารบัญ (ซ)

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการของสหกรณ์การเกษตรด่านมะขามเตี้ย จำกัด จังหวัดกาญจนบุรี 1-14

DEVELOPMENT GUIDELINES FOR THE MANAGEMENT OF DAN MAKHAM TIA AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED, KANCHANABURI PROVINCE

คุณาภรณ์ ทิพย์โสตร, จตุพร บานชื่น และ ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในบุคลากรกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข 15-28

FACTORS RELATED TO PREVENTIVE BEHAVIOR OF CHRONIC NON-COMMUNICABLE DISEASE AMONG PERSONNEL OF THE DEPARTMENT OF DISEASE CONTROL, MINISTRY OF PUBLIC HEALTH

อรพรรณ ไทยขำ และ สิริกร กาญจนสุนทร

การจัดการสภาพแวดล้อมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 1 29-44

THE ENVIRONMENTAL MANAGEMENT OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING TEACHERS ACTIVE LEARNING MANAGEMENT UNDER THE OFFICE OF LOEI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

ปรเมษฐ์ บุญเชิดชู และ จักรกฤษณ์ โพดาพล

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาทุ่งสนเข็ก 45-55

A STUDY OF INNOVATIVE OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THUNG SON KHEK EDUCATIONAL QUALITY DEVELOPMENT CENTER

พชรกร คำคูณ และ นงลักษณ์ ใจฉลาด

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับการทำงานเป็นทีมของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเลย เขต 2 56-72

THE RELATIONSHIP BETWEEN TRANSFORMATIONAL LEADERSHIP OF EDUCATIONL INSTITUTION ADMINISTRATORS AND TEAMWORK OF TEACHERSIN THE OFFICE OF THE PRIMARYE EDUCATIONL SERVICE AREA LOEI PROVINCE AREA 2

อภิศาล พิมเขตร และ กรรณิกา ไวโสภา

แนวทางในการป้องกันความเครียดและภาวะเสี่ยงฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจ 73-89

STRESS PREVENTION AND SUICIDE RISK MITIGATION IN POLICE OFFICERS

ศรีสกุล เจริญศรี

การออกแบบเรขศิลป์สำหรับแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยใช้แนวคิดการออกแบบไบโอฟิลิก 90-104

THE GRAPHIC DESIGN FOR CULTURAL TOURISM USING BIOPHILIC DESIGN CONCEPT

ยี่ เจียง และ เมตตา ศิริสุข

การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 105-120

THE DEVELOPMENT OF ACADEMIC ADMINISTRATION GUIDELINES IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER THE OFFICE OF MAHASARAKHAM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 1

ชาติชาย พรรณะ และ ธัชชัย จิตรนันท์

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาชุมชนสู่เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน กรณีศึกษา ชุมชนบ้านอ่าวอุดม ตำบลทุ่งสุขลา อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี 121-132

FACTORS RELATED TO COMMUNITY DEVELOPMENT TOWARD SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDGS) : CASE STUDY OF BAN AO UDOM COMMUNITY, THUNG SUKHLA SUBDISTRICT, SI RACHA DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

ธัญยธรณ์ โคตรทอง, สิริกร กาญจนสุนทร และ ชัยรัตน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง

THE INVESTIGATION OF ISSUES IN CHINESE LANGUAGE CLASSROOM MANAGEMENT AT SECONDARY SCHOOL IN THAILAND AND STRATEGIES FOR IMPROVEMENT 133-146
Panumas Boonphromon and Yang Yang

สุขภาวะของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร 147-163
WELL-BEING OF THE ELDERLY IN SAMRAN SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT,YASOTHON PROVINCE
วรรณกนก อุตอามาตย์ และ สิริกร กาญจนสุนทร

การส่งเสริมความสามารถในการอ่านเชิงวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยใช้นิทานร่วมกับผังกราฟิก 164-175
PROMOTING ANALYTICAL READING ABILITY IN EARLY CHILDHOOD BY USING STORIES TOGETHER WITH GRAPHIC DIAGRAMS
วัชราภรณ์ สุราช และ เยาวนุช ทานาม

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลในสังกัดเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา 176-188
THE ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE
ขวัญ ชาทอง

แนวทางการพัฒนาการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันผู้ใหญ่บ้านสู่ระบบราชการ 4.0 กรณีศึกษา อำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร 189-203
GUIDELINES FOR ENHANCING THE PERFORMANCE OF VILLAGE HEADMEN AND SUBDISTRICT CHIEFS TOWARD BUREAUCRACY 4.0: A CASE STUDY OF MUEANG KAMPHAENG PHET DISTRICT, KAMPHAENG PHET PROVINCE
ภูมิรักษ์ มีอุสาห์

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง คำภาษาบาลีและสันสกฤตในภาษาไทย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบซิปปาโมเดล ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดบ้านขุนเตรียมพุทธศาสตร์ 204-217

THE COMPARISON OF THAI LANGUAGE LEARNING ACHIEVEMENT ON PALI AND SANSKRIT WORDS IN THAI USING CIPPA MODEL LEARNING MANAGEMENT OF MATHAYOM 3 STUDENTS AT WAT BAN KHUN TRIAM PHUTTHASAT SCHOOL

ชาญวิทย์ อนุรักษ์พงพี, อรรถพงษ์ ผิวเหลือง และ อรยา แก้วปั่น

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของสถานศึกษา (ITA) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3 218-232

THE EVALUATION OF INTEGRITY AND TRANSPARENCY ASSESSMENT IN OPERATION OF SCHOOL UNDER THE PHETCHABUN PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 3

อาริภัทร พลอยเปลี่ยนแสง, ภูวดล จุลสุคนธ์ และ เสริมทรัพย์ วรปัญญา

โปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 233-248

TEACHER COMPETENCY STRENGTHENING PROGRAM USING BRAIN BASED LEARNING FOR SMALL PRIMARY SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF KHON KAEN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE 4

คลราชรัฐ ปาลสาร และ ปิยะธิดา ปัญญา

การศึกษาพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการของนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) 249-263

THE STUDY OF RECREATIONAL ACTIVITIES BEHAVIORS OF STUDENTS AT THE DEMONSTRATION SCHOOL OF SRINAKHARINWIROT UNIVERSITY, PRASARNMIT (SECONDARY)

ณัฐพร ต่อเงิน และ สุมนรตรี นิ่มเนติพันธ์

รูปแบบการสร้างความเข้มแข็งของวิสาหกิจชุมชนบ้านเพาะรัก หมู่ที่ 5 ตำบลหนองอิรุณ อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี 264-276

COMMUNITY ENTERPRISE STRENGTHENING MODEL OF BAANPOHRAK, VILLAGE NO.5, NONGERUN SUBDISTRICT, BANBUENG DISTRICT, CHONBURI PROVINCE

ธัญญารัตน์ สิทธิประภา, ประเสริฐ บุปผาสุก และ สัญญา สดประเสริฐ

การสร้างความเข็มแข็งของกลุ่มฌาปนกิจรวมใจบางน้ำจืด ตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร 277-294

THE STRENGTHENING OF THE RUAMJAI BANGNAMJUED FUNERAL WELFARE GROUP, BANGNAMJUED SUBDISTRICT, MUEANG SAMUT SAKHON DISTRICT, SAMUT SAKHON PROVINCE

ผดุง มีบุญธรรม, สัญญา สดประเสริฐ และ ประเสริฐ บุปผาสุข

การพัฒนาความเป็นพลเมืองและทักษะความร่วมมือ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบอิงสถานที่ร่วมกับเทคนิคกลุ่มสืบค้น วิชาประวัติศาสตร์ชาติไทย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 295-310

THE DEVELOPMENT OF CITIZENSHIP SKILLS AND COLLABORATIVE SKILLS THROUGH THE UTILIZATION OF PLACE-BASED LEARNING AND THE GROUP INVESTIGATION TECHNIQUE IN THE SUBJECT OF THAI NATIONAL HISTORY AT THE VOCATIONAL CERTIFICATE LEVEL IN THE THIRD YEAR

จินดา พลรักษ์ และ พจมาลย์ สกลเกียรติ

แนวโน้มของปัญญาประดิษฐ์ในการสื่อสารการตลาดในอนาคต 311-323

FUTURE TRENDS OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN MARKETING COMMUNICATION

เชษฐพัฒน์ สิริวัฒนตระการ

กลยุทธ์การตลาดเพื่อความยั่งยืนในอุตสาหกรรมก่อสร้าง 324-339

SUSTAINABLE MARKETING STRATEGIES IN THE CONSTRUCTION INDUSTRY

ปรินทร ศิริเอี้ยวพิกูล

บรรทัดฐานเชิงอัตวิสัยนำไปสู่การรับรู้ความง่ายในการใช้งานเทคโนโลยีในยุคดิจิทัล 340-351

THE SUBJECTIVE NORMS LEAD TO THE PERCEIVED EASE OF USE OF TECHNOLOGY IN THE DIGITAL ERA

หลานหมิง ลิน, นภาวรรณ เนตรประดิษฐ์ และ พิชาภพ พันธุ์แพ

พุทธวิธีการสอนกับการเรียนรู้เชิงรุก 352-369

BUDDHIST TEACHING METHODS AND ACTIVE LEARNING

พีรกิตต์ ทองเจือฐิติโชติ และ นภาพร หงษ์ทอง

คำแนะนำสำหรับผู้เขียน 370-393

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*

Factors affecting the learning organization of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area

พลอยชมพู เอมอินทร์[1] ชาญชัย วงศ์สิรสวัสดิ์[2] และอรสา จรูญธรรม[3]

Ploychompu Em-in[1], Chanchai Wongsirasawat[2] and Orasa Jaruentham[3]

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ สาขานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี[1]

อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขานวัตกรรมการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี[2,3]

Master of Education Program in Educational Administrative Innovation,

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province, Thailand[1]

Associate Professor of Faculty of Education,

Valaya Alongkorn Rajabhat University under the Royal Patronage Pathum Thani Province, Thailand[2,3]

Corresponding Author's Email: ploychompu.emi@365.vru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 400 คน โดยใช้สูตรการกำหนดของยามาเน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลวิจัยพบว่า

1. สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก

โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ ด้านการจัดการความรู้ ตามลำดับ

2. ปัจจัยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ กลยุทธ์ขององค์กร วัฒนธรรมองค์กร บรรยากาศองค์กร ตามลำดับ

คำสำคัญ: องค์กรแห่งการเรียนรู้,กลยุทธ์ขององค์กร,โครงสร้างองค์กร,การบริหารจัดการ

Abstract

This research aimed to 1) study the status of learning organizations of educational institutions under the Office of the Primary Education Area, 2) study the factors affecting the status of learning organizations of educational institutions under the Office of the Primary Education Area. The sample of 400 school administrators under the Office of the Primary Education Area for the 2023 academic year was determined using Yamane's formula for a known population. The research instrument was a questionnaire with a reliability value of .96. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The research results found that:

1. The status of learning organizations of educational institutions under the Office of the Primary Education Area was at a high level overall When considering each aspect, all aspects were at a high level, with the aspect with the highest mean value Organizational change learning dynamics, and knowledge management , respectively.

2. The factors of being a learning organization of educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area were overall at a high level. When considering each aspect, all aspects were at a high level. The aspects with the highest average values were organizational strategy, organizational structure, and management, respectively.

Keywords: Learning organization, corporate strategy, organizational structure, management

บทนำ

ในปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว องค์กรจึงต้องมีการพัฒนาเพื่อพร้อมรับความเปลี่ยนแปลง การศึกษาเป็นหัวใจหลักในการพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ประเทศที่ประชากรสามารถเข้าถึงการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นประเทศที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง ตามที่ Nelson Mandela กล่าวว่า "การศึกษาคืออาวุธที่ทรงพลังที่สุดที่จะสามารถเปลี่ยนโลกได้" ดังนั้น การพัฒนาระบบการศึกษาจึงเป็นสิ่งจำเป็น กระทรวงศึกษาธิการมีแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่ดีรับผิดชอบต่อสังคม มีคุณธรรมและจริยธรรม (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น, 2561) เพื่อเป็นแรงขับเคลื่อนในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าและทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติได้กำหนดหลักการศึกษาไว้ 3 ประการ คือ การศึกษาตลอดชีวิต การมีส่วนร่วมและการพัฒนาอย่างยั่งยืน องค์กรทางการศึกษาได้ให้ความสำคัญ ต่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ ว่าเป็นการปฏิรูปการศึกษาไทยทุกด้าน ทั้งการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาคุณภาพของบุคลากรและการประกันคุณภาพของสถานศึกษา ส่งผลทำให้เกิดการคาดหวังว่าสถานศึกษาจะมีวิธีการบริหารจัดการที่ทำให้องค์กรของตนประสบความสำเร็จในหลายด้าน (ธีระ รุญเจริญ,2548) องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) จึงเป็นองค์กรที่สามารถเรียนรู้วิธีสร้างองค์ความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะที่ก่อให้เกิดความก้าวหน้าในการดำเนินกิจการไปสู่เป้าหมายร่วมกันขององค์การโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ใน (Hoy and Miskel 2001) เห็นว่าสถานศึกษาเป็นองค์กรที่ผูกพันกับการเรียนรู้เป็นหลักเป้าหมายสุดท้ายของสถานศึกษา ก็คือการเรียนรู้ของนักเรียน ดังนั้นสถานศึกษาจึงควรเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์กรอื่นๆ การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้นั้น องค์ประกอบสำคัญ ผู้บริหารต้องคำนึงถึงสถานศึกษาเป็นระบบสังคม

กล่าวคือการดำเนินกิจกรรมและการมีปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในสังคมจะมีเป้าประสงค์ร่วมกัน ทั้งสถานศึกษาและชุมชน (Lunenburg and Ornstein 2004)

สถานศึกษากับการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มีความสำคัญต่อการส่งเสริมพัฒนาสังคมให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ตามวิสัยทัศน์ของการพัฒนาประเทศแบบยั่งยืน สถานศึกษาควรเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้มากกว่าองค์การประเภทอื่น ต้องเพิ่มคุณภาพการบริหาร โดยผู้บริหารในฐานะผู้นำในการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาต้องพยายามหากิจกรรม เพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ร่วมกันสร้างให้สถานศึกษาเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ เพราะการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้เป็นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา (Marquardt, 1996)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อศึกษาปัจจัยการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และหาแนวทางในการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ให้ทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพและกำลังความสามารถ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ก่อเกิดพลังการเรียนรู้อย่างเป็นธรรมชาติอันเป็นรากฐานการพัฒนาสถานศึกษาที่เข้มแข็ง อันจะเชื่อมโยงและนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และประเทศชาติยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Watkins และ Marsick (2003) ให้ความหมายองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่าคือองค์กรที่เรียนรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อปรับเปลี่ยนองค์กร การเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ถูกใช้อย่างต่อเนื่องในเชิงกลยุทธ์ซึ่งถูกบูรณาการและดำเนินควบคู่ไปกับการทำงาน

Robins และ Coulter (2012) ได้นิยามองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นองค์กรที่พัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ ปรับตัว และเปลี่ยนแปลงองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยบุคลากรในองค์กรบริหารจัดการกับความรู้ต่างและถ่ายทอดความรู้ใหม่ๆ ให้แก่ผู้อื่นให้สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์ (2562) ให้ความหมายขององค์กรแห่งการเรียนรู้ว่า หมายถึง องค์กรที่มีทรัพยากรบุคคลมีความมุ่งมั่นที่จะขยายและพัฒนาขีดความสามารถของตนผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องโดยองค์กรจะสนับสนุนส่งเสริมการประยุกต์ใช้ความรู้และนำความรู้ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์

วีรยา สัจจะเขตต์ (2564) องค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง องค์กรมีการจัดการความรู้ภายในองค์กรเพื่อให้เกิดการขยายความสามารถ พัฒนาตนเองและถ่ายทอดความรู้อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคลากรในองค์กร โดยการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำให้องค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และนำมาใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

รุ่งนภา ดำเกิงลัภนวณิช (2564) องค์การแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) หมายถึง องค์การที่มีการจัดการความรู้และบุคลากรทุกคนในองค์การมีการเรียนรู้และสามารถพัฒนาและเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนความรู้ภายในและภายนอกขององค์การเพื่อการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

สรุปได้ว่า องค์กรที่มีส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรมีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาขีดความสามารถของตนผ่านกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรและเกิดการพัฒนาองค์การอย่างต่อเนื่องนำไปสู่เป้าหมายและความเจริญเติบโตก้าวหน้าขององค์กร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/กลุ่มเป้าหมายการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 26,959 คน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปีการศึกษา 2566 จำนวน 400 คน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการกำหนดตัวอย่าง กรณีทราบจำนวนประชากรของยามาเน (Yamane, 1973) จากนั้นจึงใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified sampling) โดยนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้ จำนวน 400 คน มาแบ่งสัดส่วนโดยจำแนกตามภูมิภาค

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบประเมินปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน เพศ อายุระดับการศึกษา สถานภาพการปฏิบัติงานและประสบการณ์การทำงาน ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 การพัฒนาสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ตามแนวคิดของมาร์คอร์ด (Marquardt, 1996) ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 พลวัตแห่งการเรียนรู้ ด้านที่ 2 การปรับเปลี่ยนองค์กร ด้านที่ 3 การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร ด้านที่ 4 การจัดการความรู้ ด้านที่ 5 การเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณ ค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคร์ท (Likert's Rating Scale) ตอนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 ภาวะผู้นำ ด้านที่ 2 วัฒนธรรมองค์กร ด้านที่ 3 การดำเนินการบริหารจัดการ ด้านที่ 4 โครงสร้างองค์กร ด้านที่ 5 บรรยากาศองค์กร ด้านที่ 6 กลยุทธ์ขององค์กร ลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's Rating Scale) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560)

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 ผู้วิจัยได้สร้างและนำแบบสอบถามให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบเบื้องต้น และให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ โดยใช้เกณฑ์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (Rovinelli & Hambleton, 1997) โดยค่าดัชนีรายข้อพบว่ามีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.67-1.00

3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try Out) ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามด้านความเชื่อมั่น (Reliability) จำนวน 30 ชุด คำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเที่ยง เท่ากับ 0.96

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามด้วยตนเอง โดยขอหนังสือนำส่งเครื่องมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนและส่งหนังสือขอเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแนบแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ (Google Form) เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลและขอความอนุเคราะห์ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนทางออนไลน์ จำนวน 400 ชุดคิดเป็นร้อยละ 100

5. ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์การพัฒนาสถานศึกษาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ตามแนวคิดของมาร์คอร์ด โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.3 วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรหลายตัวสำหรับการเลือกตัวแปรอิสระเข้าสมการถดถอยในงานวิจัยนี้ใช้เทคนิค Stepwise (สุวิมล ติรกานันท์, 2546)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีรายละเอียดแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวม (n=400)

ที่	สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	*M*	*SD*	แปลผล
1	พลวัตแห่งการเรียนรู้	4.12	0.68	มาก
2	การปรับเปลี่ยนองค์กร	4.30	0.46	มาก
3	การให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร	4.00	0.67	มาก

ที่	สภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้	*M*	*SD*	แปลผล
4	การจัดการความรู้	4.05	0.69	มาก
5	การเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	4.03	0.68	มาก
รวมเฉลี่ย		**4.10**	**0.55**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่าสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก (M = 4.10, SD = 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร(M = 4.30, SD = 0.46) ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ (M = 4.12, SD = 0.68) ด้านการจัดการความรู้ (M = 4.05, SD = 0.69) ด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (M = 4.03, SD = 0.68) ด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร (M = 4.00, SD = 0.67) ตามลำดับ

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูล แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยภาพรวม (n = 400)

ที่	ปัจจัยที่ส่งผลการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	*M*	*SD*	แปลผล
1	ภาวะผู้นำ	4.02	0.61	มาก
2	วัฒนธรรมองค์กร	4.02	0.70	มาก
3	การบริหารจัดการ	4.08	0.57	มาก
4	โครงสร้างองค์กร	4.12	0.54	มาก
5	บรรยากาศองค์กร	3.97	0.63	มาก
6	กลยุทธ์ขององค์กร	4.13	0.59	มาก
รวมเฉลี่ย		**4.06**	**0.54**	**มาก**

จากตารางที่ 2 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก (M = 4.06, SD = 0.54) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านกลยุทธ์ขององค์กร (M = 4.13, SD = 0.59) ด้านโครงสร้างองค์กร (M = 4.12, SD = 0.54) ด้านการบริหารจัดการ (M = 4.08, SD = 0.57) ด้านวัฒนธรรมองค์กร (M = 4.02, SD = 0.70) ด้านภาวะผู้นำ (M = 4.02, SD = 0.61) และด้านบรรยากาศองค์กร (M = 3.97, SD = 0.63) ตามลำดับ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis)(สุวิมล ติรกานันท์, 2546) การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในการพยากรณ์ปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลปรากฏตามตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (rxy) ผลการแสดงดังตารางที่ 3

ปัจจัย		X_1	X_2	X_3	X_4	X_5	X_6	X_{all}	Y_{all}
ภาวะผู้นำ	X_1	1							
วัฒนธรรมองค์กร	X_2	0.884	1						
การบริหารจัดการ	X_3	0.730	0.837	1					
โครงสร้างองค์กร	X_4	0.664	0.766	0.874	1				
บรรยากาศองค์กร	X_5	0.652	0.740	0.855	0.856	1			
กลยุทธ์ขององค์กร	X_6	0.688	0.682	0.693	0.712	0.771	1		
ปัจจัยที่ส่งผล	X_{all}	0.866	0.921	0.928	0.902	0.906	0.844	1	
สภาพงานการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา	Y_{all}	0.706	0.670	0.571	0.562	0.527	0.699	0.698	1

จากตารางที่ 3 พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีความสัมพันธ์กับสภาพงานการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อยู่ในระดับค่อนข้างสูง (rxy = 0.698) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านภาวะผู้นำ (X1) เท่ากับ (rxy = 0.706) รองลงมาได้แก่ กลยุทธ์ขององค์กร (X6) เท่ากับ (rxy = 0.699) วัฒนธรรมองค์กร (X2) เท่ากับ (rxy = 0.670) การบริหารจัดการ (X3) เท่ากับ (rxy = 0.571) โครงสร้างองค์กร (X4) เท่ากับ (rxy = 0.562) บรรยากาศองค์กร (X5) เท่ากับ (rxy = 0.527)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ของปัจจัยที่พยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์	R	R^2	Adjusted R^2	F
ภาวะผู้นำ (x_1)	0.706	0.499	0.497	395.739*
ภาวะผู้นำ (x_1) กลยุทธ์ขององค์กร (x_6)	0.765	0.585	0.583	279.678*
ภาวะผู้นำ (x_1) กลยุทธ์ขององค์กร (x_6) บรรยากาศองค์กร(x_5)	0.772	0.596	0.593	194.544*
ภาวะผู้นำ (x_1) กลยุทธ์ขององค์กร(x_6) บรรยากาศองค์กร (x_5) วัฒนธรรมองค์กร(x_2)	0.777	0.603	0.599	150.072*

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple regression analysis) ของปัจจัยในสมการพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ปัจจัยที่ศึกษา		b	SE_b	β	t	Sig
ภาวะผู้นำ	X_1	0.633	0.032	0.706	19.893	0.000
กลยุทธ์ขององค์กร	X_6	0.378	0.042	0.405	9.085	0.000
บรรยากาศองค์กร	X_5	-0.149	0.046	-0.170	-3.265	0.001
วัฒนธรรมองค์กร	X_2	0.166	0.060	0.212	2.766	0.006
R = 0.777	R^2= 0.603					
F = 150.072*	a = 0.866					

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 พบว่าด้านภาวะผู้นำ กลยุทธ์ขององค์กร บรรยากาศองค์กร และวัฒนธรรมองค์กร สามารถพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (Y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายความแปรปรวนของการประกันคุณภาพของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ได้ร้อยละ 60.30 ค่าสหสัมพันธ์พหุคูณของตัวแปรตาม (Y) และตัวแปรอิสระ (x1, x6, x5, x2) มีค่าเท่ากับ 0.777 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.603 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในคะแนนดิบ (b) เท่ากับ 0.633, 0.378, -0.149 และ 0.166 ตามลำดับและค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ 0.706, 0.405,

-0.170,และ -0.212 ตามลำดับ สร้างสมการถดถอยของกลุ่มตัวแปรที่ดีที่สุด โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์ของการถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ คะแนนมาตรฐาน และการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติเพื่อจัดลำดับความสำคัญของตัวแปรอิสระและสร้างสมการอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ ดังนี้

สมการพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในรูปแบบคะแนนดิบ (raw score equation)

$$Y' = 0.866 + 0.633X1^{**} + 0.378X6^{**} - 0.149X5^{**} - 0.166X2^{**}$$

สมการพยากรณ์การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (standardized equation)

$$Z'y = 0.706Z1^{*} + 0.405Z6^{*} - 0.170Z5^{*} + 0.212Z2^{*}$$

อภิปรายผล

จากการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 ผลการศึกษาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่าสภาพการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการวิเคราะห์บริบทสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ตามแนวทางระบบและกลไกการจัดการบริหารสถานศึกษา ในด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร ด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากร ด้านการจัดการความรู้ ด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พัชรกันย์ เมธาอัครเกียรติ (2561) ได้ศึกษาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการจัดการความรู้ ส่วนรองลงมามีระดับเท่ากัน คือ ด้านความรอบรู้แห่งตน และด้านแบบแผนความคิดอ่าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินศร์ จับจิตต์ (2562) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา พบว่าการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยที่ ด้านการปรับเปลี่ยนองค์กร และ ด้านการให้อำนาจและสร้างความสามารถให้กับบุคลากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการจัดการความรู้ ด้านพลวัตแห่งการเรียนรู้ และ ด้านการเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ผลการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา ตามแนวทางระบบการจัดการบริหารสถานศึกษา ในด้านภาวะผู้นำ ด้านวัฒนธรรมองค์กร ด้านการบริหารจัดการ ด้านโครงสร้างองค์กร ด้านบรรยากาศองค์กร ด้านกลยุทธ์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เปรมศิริ เนื้อเย็น (2556) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยได้ดังนี้ โครงสร้างองค์กร การจูงใจ ผู้บริหาร การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและบรรยากาศที่

สนับสนุนการเรียนรู้ สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เมธาวี คำภูลา (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู ผลการวิจัยได้สรุปแนวทางที่สถานศึกษาควรกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของครูและสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนของครูโดยให้ครูจัดทำแผนการพัฒนาตนเอง ครูควรมีมีมนุษย์สัมพันธ์ ส่งเสริมการทำงานเป็นทีม และครูควรนำความรู้พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พลธาวิน วัชรทรธำรงค์ และ ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์ (2564) ได้ศึกษาความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา คือด้านความรอบรู้แห่งตน ด้านการคิดอย่างเป็นระบบ ด้านแบบแผนความคิด ด้านการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม และการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน

องค์ความรู้ใหม่

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 4 ปัจจัย ได้แก่ ภาวะผู้นำ วัฒนธรรมองค์กร กลยุทธ์องค์กร และบรรยากาศองค์กร ดังภาพต่อไปนี้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงการบริหารจัดการ 1)สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูมีอิสระในการตัดสินใจในงานที่รับผิดชอบตามหลักเกณฑ์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้ปฏิบัติงานมีอิสรเสรีภาพสามารถใช้ดุลพินิจในการตัดสินใจและวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ครูปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป 2)ผู้บริหารควรส่งเสริม และสนับสนุนให้ครูสามารถร่วมกันตัดสินใจ เพื่อแก้ไขปัญหาของ

สถานศึกษาต่อไป 3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรนำเอาข้อมูลที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาตนและพัฒนางาน ควรสนับสนุนบุคลากรเผยแพร่องค์ความรู้ลงใน Social media ของโรงเรียนโดยสามารถให้นักเรียนผู้ปกครอง หรือบุคคลภายนอก เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นได้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรมีการศึกษาวิจัยให้ปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อนำข้อค้นพบที่ได้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป 2)ควรมีการศึกษาปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อส่งผลการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาที่อยู่ใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

เอกสารอ้างอิง

ขวัญรุ่ง อยู่ใจเย็น. (2556). *สมรรถนะของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

ดารัตน์ เนื่องอ้น. (2554). *การศึกษาสภาพความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนดรุณาราชบุรี สังกัดสำนักงานบริหารคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต 1* [สารนิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง]. มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ธีระ รุญเจริญ. (2548). *สู่ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ.* ข้าวฟ่าง.

นครินศร์ จับจิตต์. (2562). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา.* โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10, ฉบับปรับปรุงใหม่). สุวีริยาสาส์น.

พัชรกันย์ เมธาอัครเกียรติ. (2561). การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารมนุษยศาสตร์, 2*(2), 11.

พลธาวิน วัชรทรธำรงค์, & ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์. (2565). ความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนบ้านสวนอุดมวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. *วารสารสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 5*(3), 128.

เปรมศิริ เนื้อเย็น. (2556). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2* [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี]. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.

เมธาวี คำภูลา. (2564). แนวทางการพัฒนาการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดหนองบัวลำภู. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 8*(2), 355.

รุ่งนภา ดำเกิงลักษณวณิช. (2564). *องค์การแห่งนวัตกรรมและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามสมรรถนะหลักของบุคลากรของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานคร* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2564–2565.* สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580).* พิมพลักษณ์.

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดขอนแก่น. (2561). *แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560–2564).* สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สุวัฒน์ จุลสุวรรณ์. (2562). *การบริหารการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษา.* ตักสิลาการพิมพ์.

สุวิมล ติรกานันท์. (2546). *ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์: องค์กรสู่การปฏิบัติ.* โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วีรยา สัจจะเขตต์. (2564). *การพัฒนาแนวทางการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5* [วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม]. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2001). *Educational administration: Theory, research, and practice* (6th ed.). McGraw-Hill.

Lunenburg, F. C., & Ornstein, A. C. (2004). *Educational administration: Concepts and practices.* Wadsworth/Thomson Learning.

Marquardt, M. J. (1996). *Building the learning organization: A systems approach to quantum improvement and global success.* McGraw-Hill.

Robbins, S. P., & Coulter, M. (2012). *Management* (12th ed.). Pearson Education.

Watkins, K. E., & Marsick, V. J. (2003). Demonstrating the value of an organization's learning culture: The dimensions of the learning organization questionnaire. *Advances in Developing Human Resources, 5*(2), 132–151. https://doi.org/10.1177/1523422303005002002